

UCHWAŁA

Dnia 15 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny w składzie:

SSN Józef Szewczyk (przewodniczący)

SSN Anna Kozłowska

SSN Bogusław Cudowski (sprawozdawca)

w sprawie **K.S.**

sędziego Sądu Rejonowego w [...]

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 15 grudnia 2017 r.,

zażalenia, wniesionego przez obrońcę

na uchwałę Sądu Apelacyjnego - Sądu Dyscyplinarnego w [...]

z dnia 6 października 2017 r.,

utrzymać w mocy zaskarżoną uchwałę.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 2 października 2017 r., Sąd Dyscyplinarny Sąd Apelacyjny w [...] uznał obwinioną sędzię K. S. za winną popełnienia przewinień dyscyplinarnych określonych w art. 107 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz. U. 2016 r., poz. 2062 – dalej u.s.p.) i za przewinienia te wymierzył karę dyscyplinarną złożenia sędziego z urzędu.

Uchwałą wydaną w dniu 6 października 2017 r. Sąd Dyscyplinarny Sąd Apelacyjny w [...], na podstawie art. 123 §1 w związku z art. 129 § 3 oraz art. 131 §1 u.s.p., uchwalił obniżenie obwinionej sędzi wynagrodzenia o 25 % w związku z zawieszeniem w czynnościach służbowych z mocy prawa, od dnia 2 października 2017 r.

Zażalenie na powyższą uchwałę wniósł obrońca obwinionej, który zaskarżając uchwałę w całości stwierdził, że rozstrzygnięcie w niej zawarte jest „z gruntu błędne i nie wsparte na jakiejkolwiek podstawie prawnej”.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Zażalenie obrońcy obwinionej nie jest zasadne.

W zażaleniu, odwołując się do przepisów k.p.k. oraz u.s.p., podniesiono, że w postępowaniu dyscyplinarnym brak jest norm regulujących uzupełnienie wyroku. Jako uzasadnienie tego poglądu powołano postanowienie Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 23 czerwca 2003 r., SNO 39/03 (LEX nr 568951).

Zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia podstawowego problemu ma przepis art. 123 § 1 u.s.p. Stanowi on, że jeżeli orzeczona została kara złożenia sędziego z urzędu, a sąd dyscyplinarny wcześniej nie zawiesił sędziego w czynnościach służbowych, wyrok wywołuje zawieszenie sędziego w czynnościach służbowych, z jednoczesnym obniżeniem do 50 % jego wynagrodzenia na czas trwania zawieszenia, a art. 129 § 3 stosuje się odpowiednio. Mający odpowiednie zastosowanie art. 129 § 3 u.s.p. stanowi zaś, że sąd dyscyplinarny, zawieszając sędziego w czynnościach służbowych, obniża w granicach od 25 % do 50 % wysokość jego wynagrodzenia na czas trwania tego zawieszenia.

Mając na uwadze powyższą regulację należy stwierdzić, że orzekając w wyroku z dnia 2 października 2017 r. karę złożenia z urzędu sędzi K.S., Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny był zobowiązany do zamieszczenia w wyroku także orzeczenia o wysokości obniżenia wynagrodzenia na czas zawieszenia w czynnościach. Podzielając pogląd wyrażony w uchwale Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 28 maja 2015 r., SNO 25/15 (LEX nr 1710399) należy przyjąć, że brak tego rodzaju nie uniemożliwia wydania odrębnej uchwały, która precyzuje wysokość obniżenia wynagrodzenia sędziego, którego zawieszenie w czynnościach służbowych nastąpiło z mocy prawa. Zawieszenie to nastąpiło z dniem 2 października 2017 r., a więc z dniem wydania wyroku ASD .../2017 - złożenia sędziego z urzędu. Natomiast w zaskarżonej uchwale wynagrodzenie zostało obniżone od tego dnia w stopniu minimalnym – o 25 %.

W związku z powyższym należy zauważyć, że prezentowane są poglądy o tym, że brak orzeczenia o obniżeniu wynagrodzenia nie może być sanowany

(„uzupełniony”) przez podjęcie odrębnej uchwały (tak T. Ereciński, J. Gudowski, J. Iwulski: Prawo o ustroju sądów powszechnych. Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa. Komentarz, red. J. Gudowski, LexisNexis 2010, s. 562-563). Sąd Najwyższy w obecnym składzie nie podziela tego poglądu. Podkreślenia wymaga bowiem to, że zaskarżona uchwała ma charakter jedynie akcesoryjny wobec wyroku z dnia 2 października 2017 r. W takim zaś przypadku, co wynika z art. 123 § 1 u.s.p., zawieszenie sędziego w czynnościach jest obligatoryjne w razie złożenia sędziego z urzędu. W takiej sytuacji odwoławczy sąd dyscyplinarny jest zobligowany do utrzymania w mocy uchwały w przedmiocie ustalenia, że zawieszenie sędziego nastąpiło z mocy prawa z dniem orzeczenia kary złożenia z urzędu, co skutkuje jednoczesnym obniżeniem wynagrodzenia z mocy prawa. Uchwała ta jedynie precyzuje wysokość obniżenia wynagrodzenia w granicach przewidzianych w art. 129 § 3 u.s.p.

Należy więc zgodzić się z poglądem wyrażonym w uchwale SNO 25/15, że wyjątek w takim przypadku stanowiłaby jedynie sytuacja, w której odrębnie wydana uchwała „akcesoryjna” obarczona byłaby uchybieniem stanowiącym tzw. bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia.

Ponadto należy stwierdzić, że poglądy wyrażone w postanowieniu Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego (SNO 39/03) nie mogą stanowić zasadniczego argumentu, mogącego uzasadnić stanowisko prezentowane w zażaleniu. Chodzi przede wszystkim o to, że orzeczenie to zapadło w zupełnie innym układzie procesowym. Mianowicie wyrok, który nie zawierał orzeczenia o obniżeniu wynagrodzenia został, z tego powodu, zaskarżony, pomimo podjęcia późniejszej uchwały w tym przedmiocie. Tak więc zasadniczo w orzeczeniu tym dopuszczono możliwość zaskarżenia pierwszego wyroku. Jak z tego wynika, pomimo zasadniczej różnicy przedstawionych w uzasadnieniach poglądów szczegółowych, podstawowym skutkiem orzeczenia SNO 39/03, jak i SNO 25/15 było dopuszczenie możliwości obniżenia wynagrodzenia sędziego złożonego z urzędu, pomimo braku orzeczenia w tym przedmiocie w wyroku sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji. Tak więc w zakresie rozstrzygnięcia problemu podstawowego nie występuje pomiędzy tymi orzeczeniami sprzeczność.

Reasumując należy stwierdzić, że orzeczenie kary złożenia sędziego z urzędu wywołuje z mocy prawa zawieszenie w czynnościach służbowych z jednoczesnym obniżeniem wynagrodzenia na czas trwania tego zawieszenia (art. 123 § 1 u.s.p.). W razie braku orzeczenia o obniżeniu wynagrodzenia tego sędziego dopuszczalne jest podjęcie uchwały precyzującej wysokość obniżenia wynagrodzenia w granicach od 25 % do 50 % (art. 129 § 3 u.s.p.).

Ostatecznie należy także podnieść, że ze względu na rygorystyczne brzmienie przepisów, przewidujących obligatoryjne skutki złożenia sędziego z urzędu niedopuszczalna byłaby sytuacja pobierania przez sędziego, złożonego nieprawomocnie z urzędu, który nie wykonuje obowiązków służbowych, wynagrodzenia w pełnej wysokości. Należy również mieć na uwadze, że zgodnie z przepisem art. 129 § 4 u.s.p., jeżeli postępowanie dyscyplinarne zostało umorzone lub zakończyło się uniewinnieniem, sędziemu wypłaca się zatrzymane wynagrodzenie.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny orzekł jak w sentencji.